

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, 104 34 Αθήνα ☎ 210 88 14 922 ☎ 210 88 15 393 ☎ info@omed.gr ☎ www.omed.gr
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, 546 26 Θεσσαλονίκη ☎ 2310 517 128 ☎ 2310 517 119

Αθήνα, 29 Μαΐου 2019

Αρ. Πρωτ. Μ-Δ: 232

Προστάτης

1. ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», που εδρεύει στην Αθήνα (Παπαδιαμαντοπούλου 20, Ιλίσια Αττικής).
2. Την πρωτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση με την επωνυμία «ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ», που εδρεύει στην Αθήνα (Παπαδιαμαντοπούλου 20, Ιλίσια Αττικής).

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

ΠΕΝΤ. 3/2019

Η ΠΕΝΤΑΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ ΤΟΥ Ο.ΜΕ.Δ.

(του άρθρου 16 Α του ν. 1876/1990)

Συνεδρίασε στην Αθήνα, στην έδρα του Ο.ΜΕ.Δ. την Πέμπτη 18 Απριλίου 2019, ώρα 16.00', με την εξής σύνθεση: α) Σπυρίδων – Κωνσταντίνος Μαρκάτης, Σύμβουλος της Επικρατείας (Πρόεδρος), β) Αρετή Παπαδιά, Αρεοπαγίτης (τακτικό μέλος), γ) Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους (τακτικό μέλος), δ) Κων/νος Παπαδημητρίου Διαιτητής Ο.ΜΕ.Δ. (αναπληρωματικό μέλος σε αντικατάσταση του τακτικού μέλους Ελ. Κουτσιμπού που είχε κώλυμα) και ε) Ιωακείμ Σμυρνιώτης, Διαιτητής Ο.ΜΕ.Δ. (τακτικό μέλος).

Θέμα της συζήτησης ήταν η εξέταση των στρεφομένων κατά της υπ' αριθμ. 9/2018 Διαιτητικής Απόφασης της Τριμελούς Επιτροπής Διαιτησίας «Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στο Ευγενίδειο Θεραπευτήριο – Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ ΑΕ» δύο αντίθετων εφέσεων, ήτοι: α) της υπ' αριθμ. πρωτ. Μ-Δ: 474/Εφ.009/15-11-2018 εφέσεως της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» και β) της υπ' αριθμ. πρωτ. Μ-Δ: 476/010Εφ./15-11-2018 εφέσεως της πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία «ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ».

Κατά τη συνεδρίαση παραστάθηκε η μεν πρώτη εκκαλούσα ανώνυμη εταιρεία με

την επωνυμία «ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» εκπροσωπούμενη από την Γεωργία Γεωργίου και τη νομικό της σύμβουλο Αγγελική Παπαδοπούλου, ενώ η δεύτερη εκκαλούσα με την επωνυμία «ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ» εκπροσωπούμενη από τους Κων/νο Φραγκιαδάκη, Παναγιώτη Μαρτσώλα, Μαρία Καραγεώργου, και το νομικό της σύμβουλο Δημήτριο Περπατάρη.

Οι εκπρόσωποι των μερών εξέθεσαν τις απόψεις τους επί των εφέσεών τους, απάντησαν σε ερωτήσεις των μελών της Επιτροπής και χορηγήσαν στην Επιτροπή προθεσμία μέχρι και τις 31 Μαΐου 2019 για την έκδοση της απόφασής της.

Μετά την προαναφερόμενη συνεδρίαση, η Επιτροπή διασκέφθηκε στην έδρα του Ο.ΜΕ.Δ. και, ύστερα από εξέταση των εφέσεων των εγγράφων της προηγηθείσας διαδικασίας και όλων των στοιχείων του φακέλου της υποθέσεως,

Έκρινε σύμφωνα με τον νόμο τα εξής:

1. Με την πρώτη εκ των κρινόμενων εφέσεων, ήτοι την από 15-11-2018 έφεση (αρ. πρωτ. Μ-Δ: 474/ Εφ.009/15-11-2018) της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ», προσβάλλεται η 9/2018 Διαιτητική Απόφαση της Τριμελούς Επιτροπής Διαιτησίας «Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στο Ευγενίδειο Θεραπευτήριο – Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ ΑΕ».
2. Με τον πρώτο λόγο της έφεσης αυτής προβάλλεται ότι καθ' υπέρβαση της αρμοδιότητάς της και κατά εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή των κειμένων διατάξεων, η εκκαλούμενη διαιτητική απόφαση, χαρακτήρισε το «ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ» ως αντιπροσωπευτική συνδικαλιστική οργάνωση και ικανή να επιδιώξει συλλογική ρύθμιση σε επιχειρησιακό επίπεδο, ενώ όφειλε να δεχθεί ότι το εν λόγω Σωματείο δεν συγκέντρωνε όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις προκειμένου να εκκινήσει και ολοκληρώσει τις διαδικασίες υπογραφής της υπό κρίση επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης, αφού δεν κάλυπτε το σύνολο των ειδικοτήτων που απασχολούνταν στο Ευγενίδειο και πιο συγκεκριμένα δεν κάλυπτε την ειδικότητα των γιατρών, για τους οποίους δεν υπήρχε πρόβλεψη στο Καταστατικό του Σωματείου αυτού να μπορούν να εγγραφούν ως μέλη του. Η δε εκ των υστέρων γενομένη τροποποίηση του εν λόγω Καταστατικού, προκειμένου να συμπεριληφθεί σε αυτό πρόβλεψη περί της δυνατότητας εγγραφής της αρχικώς αποκλεισθείσας αυτής ειδικότητας (των γιατρών), δεν μπορούσε να θεραπεύσει αναδρομικά, ήτοι από την έναρξη της διαδικασίας μεσολάβησης την 27-2-2018, την έλλειψη αυτή. Εξάλλου, η τροποποίηση του Καταστατικού εκ μέρους του Σωματείου, στην

προσπάθειά του να συμπεριλάβει όλες τις ειδικότητες που απασχολούνται στην επιχείρηση (Ευγενίδειο), η οποία έλαβε χώρα με την από 7-9-2018 αίτησή του στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών μετά την από 27-8-2018 απόφαση της Καταστατικής Γενικής του Συνέλευσης, δεν θεραπεύει και πάλι την έλλειψη εκπροσώπησης όλων των ειδικοτήτων που απασχολούνται στην επιχείρηση, δεδομένου ότι, στην προκείμενη περίπτωση, δεν υφίσταται και πραγματική εκπροσώπηση αυτών, αφού ακόμα και μέχρι σήμερα δεν υπάρχει γιατρός εγγεγραμμένος ως μέλος στο έντονο Σωματείο. Σε κάθε δε περίπτωση, η συνδρομή της απαραίτητης προϋπόθεσης της αρμοδιότητας και ικανότητας μιας συνδικαλιστικής οργάνωσης προς σύναψη σ.σ.ε. κρίνεται κατά το χρονικό σημείο προσφυγής στο μηχανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας του Ο.Μ.Ε.Δ., η δε αναδρομικότητα που τυχόν δίδεται στην εκάστοτε απόφαση Μεσολαβητή ή Διαιτητή δεν είναι δυνατόν να ανατρέχει σε χρόνο που δεν συνέτρεχαν όλες οι προβλεπόμενες από το νόμο προϋποθέσεις προσφυγής στον Ο.Μ.Ε.Δ., ανάλογα με το είδος της συλλογικής ρύθμισης που επιδιώκει το προσφεύγον μέρος. Περαιτέρω προβάλλεται ότι δεν υπήρχε νόμιμη δυνατότητα εκ μέρους της εκκαλούσας ως μεμονωμένης εργοδότριας να προσφύγει ενώπιον της επιτροπής του άρθρου 15 του ν. 1264/1982 αμφισβητώντας την αντιπροσωπευτικότητα και ικανότητα του ως άνω Σωματείου, καθ' όσον, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν.1876/1990, τέτοιο δικαίωμα έχει μόνο συνδικαλιστική οργάνωση αρμόδια να υπογράψει αντίστοιχη συλλογική σύμβαση εργασίας και επομένως αποκλείεται από τον κύκλο των νομιμοποιούμενων προς τούτο προσώπων ο μεμονωμένος εργοδότης, ενώ εξάλλου, στην κρινόμενη περίπτωση, δεν είχε τηρηθεί εκ μέρους του Σωματείου τούτου και η νόμιμη διαδικασία κοινοποίησης της από 19-12-2017 πρόσκλησής του προς έναρξη διαπραγματεύσεων με αντικείμενο την κατάρτιση και υπογραφή επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης εργασίας, στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας.

3. Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 περίπτ. γ' και 5 εδάφ. α' (όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 37 του ν.4024/2011 – Α' 226) του άρθρου 3 του ν.1876/1990 «Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις και άλλες διατάξεις» (Α' 27), το οποίο (άρθρο) έχει τον τίτλο: «Είδη συλλογικών συμβάσεων εργασίας και αρμοδιότητα σύναψής τους», ορίζονται τα εξής: «1. Οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας διακρίνονται:.... γ. Σε επιχειρησιακές, που αφορούν τους εργαζόμενους μιας εκμετάλλευσης ή επιχείρησης 5. Οι επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις συνάπτονται, κατά σειρά προτεραιότητας, από συνδικαλιστικές οργανώσεις της επιχείρησης που καλύπτουν τους εργαζόμενους ή, σε περίπτωση που δεν υπάρχει συνδικαλιστική οργάνωση στην επιχείρηση, από ένωση προσώπων, και πάντως ανεξάρτητα από την κατηγορία, τη

θέση ή την ειδικότητα των εργαζομένων στην επιχείρηση και, εφόσον αυτές ελλείπουν, από τις αντίστοιχες πρωτοβάθμιες κλαδικές οργανώσεις και από τον εργοδότη».

4. Περαιτέρω, με τις διατάξεις των παραγράφων 1 (όπως αυτή ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παράγραφο 3 του άρθρου 37 του ν.4024/2011 – Α' 226) και 2 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου, που έχει τον τίτλο: «Iκανότητα για σύναψη συλλογικών συμβάσεων εργασίας-Νομιμοποίηση εκπροσώπων», ορίζεται ότι: «1. Iκανότητα για σύναψη συλλογικών συμβάσεων εργασίας έχουν α) Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων και εργοδοτών όλων των βαθμίδων στο πεδίο της δραστηριότητάς τους, καθώς και οι ενώσεις προσώπων με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του νόμου αυτού. Ειδικότερα για την παράγραφο 3 του άρθρου 3 του νόμου αυτού, από την πλευρά των εργαζομένων, ικανότητα για σύναψη συλλογικής σύμβασης εργασίας έχει η πλέον αντιπροσωπευτική τριτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση. Για τις υπόλοιπες συλλογικές συμβάσεις εργασίας του άρθρου 3 αυτού του νόμου, από την πλευρά των εργαζομένων, ικανότητα για σύναψη συλλογικής σύμβασης εργασίας έχει η πλέον αντιπροσωπευτική συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων στο πεδίο ισχύος της συλλογικής σύμβασης εργασίας. β. Κάθε εργοδότης για τους εργαζόμενους που απασχολεί στην επιχείρησή του....2. Κριτήριο της αντιπροσωπευτικότητας είναι ο αριθμός των εργαζομένων που ψήφισε στις τελευταίες εκλογές για ανάδειξη διοίκησης. Αμφισβήτηση της αντιπροσωπευτικότητας μπορεί να εγερθεί με προσφυγή συνδικαλιστικής οργάνωσης, αρμόδιας να υπογράψει αντίστοιχη συλλογική σύμβαση εργασίας, μέσα σε προθεσμία 10 ημερών από την κοινοποίηση του εγγράφου που προβλέπεται από το άρθρο 4 παρ. 2 στην επιθεώρηση εργασίας, οπότε και αναστέλλονται οι διαπραγματεύσεις. Η προσφυγή κρίνεται από την επιτροπή του άρθρου 15 του ν.1264/1982, η οποία αποφασίζει μέσα σε προθεσμία 10 ημερών. Σε περίπτωση που δεν εκδίδεται απόφαση μέσα στην παραπάνω προθεσμία, ο πρόεδρος της επιτροπής υποχρεούται να εκδώσει μόνος του απόφαση μέσα σε 48 ώρες. Κατά της απόφασης αυτής της επιτροπής δεν χωρεί άσκηση εφέσεως. Η διάταξη αυτή ισχύει ανάλογα και όταν προκύψει περίπτωση αμφισβήτησης της αρμοδιότητας εργοδοτικής οργάνωσης κατά την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων εργασίας.» Στις δε παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 4 που έχει τον τίτλο: «Διαδικασία διαπραγματεύσεων - Δικαίωμα και υποχρέωση για διαπραγμάτευση», ορίζεται ότι: «1. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων και εργοδοτών και οι μεμονωμένοι εργοδότες έχουν δικαίωμα και υποχρέωση να διαπραγματεύονται για την κατάρτιση συλλογικής σύμβασης εργασίας. 2. Η πλευρά που ασκεί το δικαίωμα για διαπραγμάτευση οφείλει να γνωστοποιεί στην

άλλη πλευρά με έγγραφο τον τόπο των διαπραγματεύσεων και τα υπό διαπραγμάτευση θέματα. Το έγγραφο αυτό κοινοποιείται στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.»

5. Τέλος, στην παράγραφο 3 του άρθρου 8 με τον τίτλο «Δέσμευση» ορίζεται ότι: «*3. Εφ' όσον ο εργοδότης δεσμεύεται από επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση εργασίας, οι κανονιστικοί όροι της ισχύουν υποχρεωτικά και στις εργασιακές σχέσεις όλων των εργαζομένων που απασχολούνται από τον εν λόγω εργοδότη.*»

6. Από την συνδυασμένη ερμηνεία των πιο πάνω διατάξεων, προκύπτει ότι, για να καταρτισθεί μια συλλογική σύμβαση εργασίας, δεν αρκεί η συνδικαλιστική οργάνωση που εκπροσωπεί την εργατική πλευρά να διαθέτει μόνο την ικανότητα προς σύναψή της, αλλ' απαιτείται επί πλέον να έχει και την σχετική αρμοδιότητα προς τούτο. Μάλιστα η αρμοδιότητα προηγείται λογικώς της ικανότητας σύναψης και της συνδεόμενης με αυτή αντιπροσωπευτικότητας. Αρμοδιότητα είναι η εξουσία που έχει μια συνδικαλιστική οργάνωση να συνάπτει ΣΣΕ ορισμένου είδους και πεδίου ισχύος, στο οποίο εκτείνεται η δραστηριότητά της σύμφωνα με το νόμο, το καταστατικό της και την οργανωτική της μορφή. Επομένως, η αρμοδιότητα σύναψης ΣΣΕ προκύπτει από τις σχετικές διατάξεις του νόμου και από το Καταστατικό, σε συνδυασμό με την οργανωτική μορφή και δομή της συνδικαλιστικής οργάνωσης (πρωτοβάθμια – δευτεροβάθμια – τριτοβάθμια, πανελλήνιας έκτασης ή τοπικού χαρακτήρα, διεπαγγελματική – επιχειρησιακή – κλαδική - ομοιοεπαγγελματική). Ειδικότερα, το άρθρο 3 του ν.1876/1990, που φέρει τον τίτλο «*Είδη συλλογικών συμβάσεων εργασίας και αρμοδιότητα σύναψής τους*», καθορίζει αφ' ενός τα είδη των ΣΣΕ και αφ' ετέρου τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί μία συνδικαλιστική οργάνωση προκειμένου να έχει αρμοδιότητα να συνάπτει κλαδική, επιχειρησιακή κ.ο.κ. ΣΣΕ. Αναφορικά με τις επιχειρησιακές συμβάσεις, στην μεν παράγραφο 1 περ. γ αυτού ορίζει ότι τέτοιας μορφής συμβάσεις είναι όσες αφορούν τους εργαζόμενους μιας εκμετάλλευσης ή επιχείρησης, στην δε παράγραφο 5 εδάφιο ατου ίδιου άρθρου (όπως ισχύει) του νόμου τούτου, ορίζει ότι αρμοδιότητα να συνάπτουν επιχειρησιακές ΣΣΕ έχουν συνδικαλιστικές οργανώσεις της επιχείρησης που καλύπτουν τους εργαζόμενους αυτής, ανεξάρτητα από την κατηγορία, θέση ή ειδικότητά τους (Γ. Λεβέντη, “Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο”, 2^η έκδοση, § 28, σελ. 448). Το εάν μία συνδικαλιστική οργάνωση καλύπτει τους εργαζόμενους της επιχείρησης ανεξάρτητα από τη θέση ή ειδικότητά τους, εξαρτάται κατά πρώτον από την πρόβλεψη του Καταστατικού της. Πράγματι, μόνο η συνδικαλιστική οργάνωση που από το Καταστατικό της έχει γενική εκπροσώπηση του συνόλου του προσωπικού της επιχείρησης, μπορεί να συνάπτει επιχειρησιακή ΣΣΕ, γιατί σκοπός

του νόμου είναι η ενιαία ρύθμιση κατ' επιχείρηση ή εκμετάλλευση, έτσι ώστε να πραγματοποιείται μια ισόρροπη και κατά το δυνατόν καθολική ρύθμιση των όρων της εργασίας. Άλλωστε και στην διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν.1876/1990, που φέρει τον τίτλο «Δέσμευση», ρητά προβλέπεται ότι εφόσον ο εργοδότης δεσμεύεται από επιχειρησιακή ΣΣΕ, οι κανονιστικοί όροι της ισχύουν υποχρεωτικά και στις εργασιακές σχέσεις όλων των εργαζομένων που απασχολούνται από τον εν λόγω εργοδότη. Συνεπώς, η αρμοδιότητα μιας συνδικαλιστικής οργάνωσης να συνάπτει επιχειρησιακή σύμβαση κρίνεται από τον Καταστατικό της, υπό την έννοια ότι αρκεί η πρόβλεψη σε αυτό ότι όλοι οι εργαζόμενοι της επιχείρησης, ανεξαρτήτως ειδικότητας, μπορούν να γίνουν μέλη της συνδικαλιστικής αυτής οργάνωσης, όχι όμως και από την πραγματική ή μη συμμετοχή όλων των κατηγοριών εργαζομένων στην εν λόγω συνδικαλιστική οργάνωση, διότι η χρήση από τους εργαζόμενους της συνδικαλιστικής ελευθερίας δεν μπορεί να εμποδίσει και τη σύναψη επιχειρησιακής ΣΣΕ από συνδικαλιστική οργάνωση (Ι. Κουκιάδη, Εργατικό Δίκαιο, «Συλλογικές Εργασιακές Σχέσεις», έκδ. 2013, Κεφ. Ε', § 2 Β IV, σελ. 650-651). Επομένως, για την αρμοδιότητα μιας επιχειρησιακής οργάνωσης να συνάπτει επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση εργασίας, αρκεί το γεγονός ότι, σύμφωνα με το Καταστατικό της, όλοι οι εργαζόμενοι της επιχείρησης, ανεξαρτήτως ειδικότητας ή θέσης, έχουν το δικαίωμα να γίνουν μέλη της οργάνωσης αυτής, χωρίς να ερευνάται εάν υπήρξε και πραγματική συμμετοχή του συνόλου των εργαζομένων στην συνδικαλιστική αυτή οργάνωση.

7. Περαιτέρω, η ικανότητα προς σύναψη ΣΣΕ (που διαφοροποιείται ως έννοια σε σχέση με την αρμοδιότητα) είναι η ειδική ικανότητα να είναι κανείς συμβαλλόμενος σε ΣΣΕ. Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1α του άρθρου 6 του ν.1876/1990 (όπως ισχύει), με τον τίτλο «Ικανότητα για σύναψη συλλογικών συμβάσεων εργασίας - Νομιμοποίηση εκπροσώπων», προβλέπεται ότι η ικανότητα προς σύναψη ΣΣΕ δεν παραχωρείται σε όλες τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, αλλά μόνο στις πλέον αντιπροσωπευτικές. Κριτήριο της αντιπροσωπευτικότητας (και κατ' επέκταση της ικανότητας προς σύναψη ΣΣΕ) είναι, κατά την παράγραφο 2 εδάφιο α' του άρθρου 6 του ίδιου νόμου, η αριθμητική δύναμη των μελών της συνδικαλιστικής οργάνωσης και ειδικότερα ο αριθμός των εργαζομένων που ψήφισε στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη της διοίκησης της οργάνωσης αυτής. Εξάλλου, κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6 παρ. 2 εδ. β έως δ του ν.1876/1990, αμφισβήτηση της αντιπροσωπευτικότητας μπορεί να εγερθεί από κάθε συνδικαλιστική οργάνωση που είναι αρμόδια να υπογράψει αντίστοιχη ΣΣΕ και τούτο μπορεί να γίνει με προσφυγή ενώπιον της Επιτροπής Προστασίας Συνδικαλιστικών Στελεχών (του άρθρου 15 του ν.1264/1982) μέσα σε

αποκλειστική προθεσμία 10 ημερών από την κοινοποίηση στην επιθεώρηση εργασίας του (προβλεπόμενου στο άρθρο 4 παρ. 2 του ίδιου νόμου) εγγράφου με το οποίο τίθεται σε κίνηση η διαδικασία των διαπραγματεύσεων, κατά την έννοια δε της τελευταίας διατάξεως δικαίωμα τέτοιας προσφυγής έχει και ο μεμονωμένος εργοδότης όταν αυτός έχει την αρμοδιότητα και την ικανότητα σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 του ως άνω νόμου να διαπραγματευτεί και να συνάψει ΣΣΕ. Επομένως με την εν λόγω προσφυγή μπορεί να αμφισβηθεί μόνον η ικανότητα μιας εργατικής συνδικαλιστικής οργάνωσης για σύναψη επιχειρησιακής ΣΣΕ (δηλαδή η αντιπροσωπευτικότητά της), όχι όμως και το προκριματικό ζήτημα της αρμοδιότητας της εν λόγω οργάνωσης να προσυπογράφει τέτοια ΣΣΕ. Με την πάροδο συνεπώς άπρακτης της 10ήμερης προθεσμίας έγερσης εκ μέρους της εργοδοτικής πλευράς της προσφυγής του άρθρου 6 παρ. 2 του ν.1876/1990, τεκμαιρεται απλά και μόνον η ικανότητα της εργατικής συνδικαλιστικής οργάνωσης να επιδιώξει συλλογική ρύθμιση σε επιχειρησιακό επίπεδο, όχι όμως και η αρμοδιότητα της ίδιας οργάνωσης να συνάψει την ρύθμιση αυτή, για την οποία δεν προβλέπεται ανάλογη διαδικασία αμφισβήτησης στην ανωτέρω διάταξη ή σε κάποια άλλη διάταξη του ν.1876/1990, και η οποία ως προϋπόθεση πρέπει να ερευνάται αυτοτελώς και, κατά τα προεκτεθέντα, σε στάδιο πρωθύστερο του ελέγχου της ικανότητας προς σύναψη ΣΣΕ.

8. Εξάλλου, οι δύο αυτές προϋποθέσεις, ήτοι η αρμοδιότητα (άρθρο 3 παρ. 1γ' και 5 του ν.1876/1990) και η ικανότητα (άρθρο 6 παρ. 1 του ίδιου νόμου) της συνδικαλιστικής οργάνωσης να συνάψει ΣΣΕ, πρέπει να συντρέχουν, κατά τον χρόνο της έναρξης (κατ' άρθρο 4 παρ. 1 και 2 του νόμου τούτου) των συλλογικών διαπραγματεύσεων, και ιδίως κατά τον χρόνο της προσφυγής αυτής στην διαδικασία της Μεσολάβησης και της Διαιτησίας του ΟΜΕΔ (άρθρα 15 § 1 και 2 και 16 παρ. 1-3 του ν.1876/1990, όπως το τελευταίο ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο τέταρτο παρ. 3 του ν. 4303/2014 – Α' 231), ενώ εάν ελλείπει έστω και μία εκ των προϋποθέσεων αυτών κατά τα στάδια αυτά, καθίσταται απαράδεκτη τόσο η προσφυγή στην μεσολάβηση, όσο και η προσφυγή στην Διαιτησία.

9. Τέλος, από τη διάταξη του άρθρου 84 ΑΚ, συνάγεται ότι, κάθε τροποποίηση του καταστατικού του σωματείου ισχύει μόνο μετά την εγγραφή της εγκριτικής δικαστικής απόφασης στο τηρούμενο σχετικό βιβλίο, εφαρμοζομένων επ' αυτής των διατάξεων των άρθρων 79, 81 ΑΚ, ενώ η, κατά τα άνω, επιτασσόμενη εγγραφή, έχει συστατικό χαρακτήρα αφού πριν απ' αυτή η σχετική περί τροποποίησης απόφαση της Γενικής Συνέλευσης δεν παράγει έννομη ενέργεια (ΑΠ 319/2015).

10. Στην κρινόμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης διαιτητικής απόφασης, η εκκαλούσα συνδικαλιστική οργάνωση, με την από 18-12-2017 εξώδικη δήλωση-πρόσκλησή της, που επιδόθηκε με δικαστικό επιμελητή στις 19-12-2017 στο Ευγενίδειο Θεραπευτήριο, κάλεσε σε απ'ευθείας διαπραγματεύσεις την εργοδοτική αυτή πλευρά για υπογραφή επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης. Η τελευταία, με την από 13-2-2018 απάντησή της προς το Σωματείο, αρνήθηκε ουσιαστικά το διάλογο για την υπογραφή επιχειρησιακής συμφωνίας, και ακολούθως, το Σωματείο κατέθεσε στις 21-2-2018 αίτησή του στον ΟΜΕΔ για εκκίνηση των διαδικασιών Μεσολάβησης. Μετά δε την υπ' αριθμ. πρωτ. Μ-Δ 262/31-05-2018 Έκθεση Μεσολάβησης του Μεσολαβητή Γεωργίου Βλασσόπουλου, με την οποία διαπιστώθηκε η άρνηση της εργοδοτικής πλευράς για ουσιαστική μεσολάβηση, το εν λόγω Σωματείο προσέφυγε μονομερώς στη Διαιτησία (σχετική η υπ' αριθμ. πρωτ. Μ-Δ:277/02Δ/8-6-2018 αίτησή του).

11. Όμως, τόσο κατά το στάδιο της έναρξης των διαπραγματεύσεων (Δεκέμβριος 2017), όσο και κατά το στάδιο της προσφυγής στον Μηχανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας του Ο.Μ.Ε.Δ. (Φεβρουάριος 2018 και Ιούνιος του 2018 αντίστοιχα), η εκκαλούσα συνδικαλιστική οργάνωση στερείτο της απαιτούμενης από το νόμο (άρθρο 3 παρ. 5 του ν.1876/1990) αρμοδιότητας να εκκινήσει και ολοκληρώσει τις διαδικασίες σύναψης επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης, αφού δεν είχε, κατά τα ανωτέρω χρονικά διαστήματα, την γενική εκπροσώπηση του συνόλου του προσωπικού της επιχείρησης και πιο συγκεκριμένα δεν κάλυπτε την ειδικότητα των γιατρών, για τους οποίους θα αρκούσε, σύμφωνα με όσα προπαρατέθηκαν, η σχετική πρόβλεψη στο Καταστατικό της (για τη δυνατότητα, δηλαδή, εγγραφής τους ως μελών της), χωρίς να ήταν αναγκαία και η πραγματική τους εγγραφή ως τέτοιων. Η δε εκ των υστέρων επελθούσα τροποποίηση, μεταξύ άλλων, και του άρθρου 4 του Καταστατικού του εν λόγω Σωματείου, προκειμένου να συμπεριληφθεί σε αυτό πρόβλεψη περί της δυνατότητας εγγραφής όλων των εργαζομένων στην εκκαλούσα εργοδότρια επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης σε αυτούς και της αρχικώς αποκλεισθείσας ειδικότητας των γιατρών, η οποία (τροποποίηση) έλαβε μεν χώρα, με την από 27-8-2018 απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσής του, πλην όμως, ισχύει από την εγγραφή της εγκριτικής (της απόφασης αυτής της Γ.Σ.) δικαστικής απόφασης (υπ' αριθμ. 432/2018 της Ειρηνοδίκη Αθηνών) στο τηρούμενο στο Δικαστήριο τούτο δημόσιο βιβλίο Σωματείων (Σεπτέμβριος του 2018), δεν μπορεί να θεραπεύσει αναδρομικά, την έλλειψη αυτή. Συνεπώς, κατά μερική παραδοχή ως βασίμου του υπό κρίση λόγου έφεσης της εκκαλούσας, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, τόσο η διαδικασία έναρξης (στις 19-12-2018) των συλλογικών διαπραγματεύσεων,

όσο και η προσφυγή, αρχικά στην μεσολάβηση (21-2-2018) και στη συνέχεια στη διαιτησία (8-6-2018) του Ο.ΜΕ.Δ., ήταν άκυρες, λόγω έλλειψης της απαιτούμενης από το νόμο αρμοδιότητας της εργατικής πλευράς, συνακόλουθα έσφαλε η προσβαλλόμενη διαιτητική απόφαση η οποία εξέτασε την διαφορά στην ουσία της και δεν απέρριψε την προσφυγή. Η κρίση δε της εκκαλουμένης ότι η εργατική πλευρά διέθετε, στην προκείμενη περίπτωση, την απαραίτητη αντιπροσωπευτικότητα και ικανότητα να επιδιώξει την επίμαχη συλλογική ρύθμιση, ~~τεκμαριούμενου τούτου από το γεγονός ότι δεν πρήθηκε εκ μέρους της εργοδοτικής πλευράς~~ η προβλεπόμενη από το νόμο αποκλειστική διαδικασία αμφισβήτησης που είχε στην διάθεσή της (κατ'άρθρο 6 παρ. 1, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 37 παρ. 3 του ν.4024/2011, και παρ. 2 του ν.1876/1990), είναι εσφαλμένη, διότι υπολαμβάνει πεπλανημένως ότι με την εν λόγω διαδικασία μπορεί να αμφισβητηθεί, εκτός από την ικανότητα (αντιπροσωπευτικότητα) της εργατικής συνδικαλιστικής οργάνωσης προς σύναψη επιχειρησιακής ΣΣΕ, και η (εντελώς διαφορετική, ως προϋπόθεση, σε σχέση με την ικανότητα) αρμοδιότητα της εν λόγω οργάνωσης να προσυπογράφει τέτοια ΣΣΕ. Όμως, σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν, με την πάροδο άπρακτης της 10ήμερης προθεσμίας έγερσης εκ μέρους της εργοδοτικής πλευράς της προσφυγής του άρθρου 6 παρ. 2 του ν.1876/1990, η οποία αρχίζει από την κοινοποίηση του εγγράφου που κάνει μνεία των υπό διαπραγμάτευση θεμάτων, στην Επιθεώρηση Εργασίας (και το οποίο, πάντως, δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι όντως έχει κοινοποιηθεί στην εν λόγω Υπηρεσία), τεκμαίρεται απλά και μόνον η ικανότητα της εργατικής συνδικαλιστικής οργάνωσης να επιδιώξει συλλογική ρύθμιση σε επιχειρησιακό επίπεδο, όχι όμως και η αρμοδιότητα της ίδιας οργάνωσης να συνάψει την ρύθμιση αυτή, για την οποία (προϋπόθεση) δεν προβλέπεται στο άρθρο 3 παρ. 5 του ν.1876/1990 (όπως ισχύει) που την θεσπίζει, ανάλογη με την ανωτέρω διάταξη (του άρθρου 6 παρ. 2 του ίδιου νόμου) διαδικασία αμφισβήτησης.

12. Μετά την, κατά τα άνω, μερική παραδοχή του πρώτου λόγου έφεσης της πρώτης εκκαλούσας πρέπει να εξαφανισθεί, για τον λόγο αυτό, η προσβαλλόμενη διαιτητική απόφαση, καθισταμένης περιττής της εξέτασης των λοιπών λόγων της έφεσης αυτής, πρέπει δε να απορριφθεί η υπ' αριθμ. πρωτ. Μ-Δ:277/02Δ/8-6-2018 αίτηση της πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία «ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ».

13. Κατόπιν των ανωτέρω, η αντίθετη έφεση της δεύτερης εκκαλούσας πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Κάνει δεκτή την υπ' αριθμ. πρωτ. Μ-Δ: 474/Εφ.009/15-11-2018 έφεση της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ», εξαφανίζει την 9/2018 Διαιτητική Απόφαση της Τριμελούς Επιτροπής Διαιτησίας «Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στο Ευγενίδειο Θεραπευτήριο – Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ ΑΕ», και απορρίπτει την υπ' αριθμ. πρωτ. Μ-Δ: 277/02Δ/8-6-2018 αίτηση της πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία «ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ», σύμφωνα με το σκεπτικό.

Απορρίπτει την υπ' αριθμ. πρωτ. Μ-Δ: 476/010Εφ./15-11-2018 έφεση της πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία «ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΥ».

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 18 Απριλίου 2019.

Εκδόθηκε στις 29 Μαΐου 2019.

Ο Πρόεδρος

Σπυρίδων Κωνσταντίνος Μαρκάτης

Τα Μέλη

Αρετή Παπαδιά

Κωνσταντίνος Παπαδημητρίου

Χαράλαμπος Μπρισκόλας

Ιωάκειμος Σμύρνιώτης